

Synlig i samlingarna – förbehållet vem?

CECILIA BYGDELL

Har Upplandsmuseet några fotografier av transpersoner i samlingarna? Vad finns i samlingarna som berättar om romers liv i Uppsala län? Hur kan man se att dagens Uppland är ett mångkulturellt samhälle i våra samtidsundersökningar? Detta är tre frågor som har ställts till mig de senaste åren när allt fler intresserat sig för vem och vad som egentligen representeras i museernas samlingar. Svaren är på frågorna är att vi hittills inte har funnit någon bild på vad vi med vägledning av motiv och eventuella anteckningar kan säga är en transperson, att vi inte har några föremål eller berättelser men däremot ett fåtal bilder där det uttryckligen sägs att det är romer som är avbildade samt att det mångkulturella samhället visserligen skymtats i våra samtidsundersökningar men bara i en av dem varit av huvudsakligt intresse.

Upplandsmuseet har verkligen en mångfald av föremål i samlingarna – så till vida att det finns en otrolig variation

av föremål. Mycket av det människor genom århundraden har tillverkat och använt finns här, om än inte allt. Mitt intresse här handlar om huruvida de kan berätta om en mångfald av människor, och särskilt om dem som fallit utanför normen. Att vara utanför normen, är att inte tillhöra det vi ser som det normala. Så länge vi befinner oss innanför normen, behöver vi sällan påpeka vad eller vem vi är. En heterosexuell person får inte sin sexuella läggning kommenterad, en man i näringslivets topp riskerar inte att betraktas som man på samma sätt som en kvinna i samma position kan bli och en etnisk svensk beskrivs sällan utifrån sin etniska tillhörighet.

Här har vi två alternativ: vi kan välja att inte betona sådant som etnicitet, kön, sexuell läggning eller funktionshinder, med hänvisning till att vi alla är människor och att dessa benämningar därmed inte är intressanta. Men vi kan också

välja att framhålla detta för att de funktionshindre, de med en annan sexualitet än den heterosexuella osv. annars riskerar att bli osynliggjorda. Jag föredrar det senare av den anledning att vi därmed skulle kunna få en fylligare kulturhistoria, en kulturhistoria som betonar att alla inte haft samma möjligheter till ett gott liv. Vi vet att samhället har varit skiktat under den del av historien som vi kan överblicka. Där har funnits hög och låg: infödda med status och inflyttade som fått kämpa för att få en självklar plats i samhället, funktionshindre som fått kämpa för att kunna leva ett så normalt liv som möjligt, kvinnor och män med olika rättigheter och skyldigheter, heterosexuella som har sin levnadssätt bekräftat av samhällsinstitutioner och homosexuella som fått gömma sin sexualitet, fattiga och rika... Målet måste vara att alla samhällsgrupper ska finnas representerade i våra föremålssamlingar. Kanske låter det som en naiv vision, där maktstrukturer i samhällslivet inte skulle sätta spår i våra museisamlingar. Men vi har en stark vilja att vara kritiska betraktare av såväl samtid som förfluten tid. Då är det också befogat att vi ställer oss frågan vem som är synlig i våra samlingar.

Varför söker vi efter mångfalden?

Museisektorn i hela världen har under det senaste decenniet talat, skrivit och

rannsakat sig själv med ordet mångfald som ledstjärna. Det är med andra ord en internationell trend där museer och andra kulturinstitutioner ställt sig frågan vilka intressen de egentligen representerar. Richard Sandell menar att denna diskussion är kulturarvssektorns bidrag i den politiska rörelse som ser social exkludering som ett hot mot vårt samhälle. Social exkludering betecknar att det finns grupper av människor som inte deltar i samhällslivet fullt ut, grundat på ekonomiska, sociala, politiska eller kulturella dimensioner (Sandell 1998:404). Att som museum vara inkluderande, är ett annat sätt att beskriva vad det är vi vill genom att betona mångfalden. Maktdimensionen blir tydlig med denna beteckning – det är grupper som inte besitter medel för att själva alltid göra sig hörda och få en självklar plats i det samhälle som vi gemensamt skapar som vi vill ska vara representerade. Tanken är att museer inte bara passivt avspeglar det samhälle de verkar i, utan också bidrar till ett ojämlikt samhälle genom att vissa grupper inte får en självklar plats i det som vi kallar kulturarv. Om det i museernas första tidedarv var de med ekonomiskt små möjligheter att göra sig hörda som var prioriterade grupper i politiken (de fattiga, helt enkelt) så har det förändrats med den senare delen av 1900-talets identitetspolitik. Invandring till västvärlden har skapat en vilja att uppmärksamma både våra svenska invandrare och våra

inhemska minoriteters historia. Och vi kan anta att den allt starkare HBTQ-rörelsen till exempel kommer att skapa en allt större press på museerna att komplettera kulturhistorien. Kanske kan vi säga att vi vore naiva om vi trodde att vi ensamma skulle kunna lösa de problem som ryms inom beteckningen social exkludering, men jag tycker definitivt att museerna har en del av ansvaret för det samhälle vi lever i.

Kulturarvssektorn är till stora delar politiskt styrd, och kulturpolitiken påverkar våra åtaganden och arbetsmetoder. Demokrati är en av ledstjärnorna inom den svenska kulturpolitiken, och att skriva en kulturhistoria som präglas av mångfald svarar väl mot detta mål. I den svenska kulturpolitiken har det allt sedan 1970-talet hetat att man ska arbeta med eftersatta grupper. Det har ofta tolkats som att det är publiken som ska vara mångfaldigad, men självklart handlar det även om vem som representeras i samlingarna.

När museerna började samla var målet ett helt annat, vilket det kan vara värt att minnas. Målet då var att skapa en nationell identitet som betecknades av enhetlighet och stabilitet, om än den nationella enheten innehöll många regionala enheter. Mot det samtida föränderliga samhället ställdes ett tryggt, stabilt och homogent förflutet. Idag vill vi på ett helt annat sätt förmedla det förgångna som skiktat och innehållande motsättningar.

Catarina Lundström och Mikael Eivergård uttrycker det som att "den moderna nationalstatens enhetsretorik ersatts av en postmodern mångfaldsretorik" (2007:134). Det som kanske en gång inte passade i nationens, eller för vår del regionens, självbild vill vi idag snarare lyfta fram som viktigt för att förstå kulturhistorien.

Att söka efter mångfalden

Vi har svårt att med hjälp av den information vi har i våra samlingar enkelt kunna ta fram material som kan berätta om grupper eller individer som tillhört minoriteter i samhället. Likaså har vi svårt att enkelt berätta om konflikter mellan grupper som innehaft olika status i samhället. Det är problem som vi delar med hela museisektorn. En tolkning som gjorts är att museer är konflikträdda och vill berätta om ett idylliserat förflutet. Där passar inte avvikarna in. Vi skulle med andra ord vara institutioner som väjer för allt som verkar komplicerat, som bränner eller som på något sätt utmanar våra föreställningar om hur det goda och sorgelösa livet ska levas. Som svar på detta förhållande har flertalet projekt skapats inom museisektorn som medvetet velat ta fram svåra sidor av människors liv. Risken är att de så envetet söker efter det mörka, det osynliga och det förträngda, att de riskerar att skapa sensationshistoria som knappast kan sägas

vidga ramarna för vilka som ryms inom vår kulturhistoria.

Men låt oss nu lämna de stora dragen i den generella museihistorien, för att se hur det står till i Upplandsmuseets samlingar. Har vi samlingar som visar på en mångfald? När vi registrerar föremål i vår databas anger vi ett eller flera nyckelord som beskriver vad föremålet är, vilken funktion det haft och vilka förhållanden det kan berätta om. Söker jag på sökordet "etniska skillnader" får jag fyra träffar: en brosch tillverkad av koncentrationslägerfångar i Polen, ett radband av tuggat bröd som likaså det är gjort av koncentrationslägerfångar i Polen, en galge av ståltråd (med uppgiften att "dottern mindes att s.k. tattare gick omkring och sålde sådana") och en anteckningsbok i vilken ägaren antecknat från somrar hon tillbringat med samiska familjer. Söker jag på "arbetsfördelning mellan könen" och det mer laddade ordet "könsdiskriminering" får jag inte en enda träff. Söker jag däremot på "samhällsklasser" får jag nitton träffar. Föremålen berättar om klassresor, om de allra längst ner i hierarkin eller de längst upp i samhällshierarkin. Sett till hela vår stora samling är det däremot inte många föremål som vid registrering ansetts främst kunna berätta om samhällets klasser. Jag skulle kunna fortsätta med fler nyckelord, men det skulle bara uppvisa samma magra resultat.

Det finns två möjliga sätt att förstå varför jag finner så få föremål i våra sam-

lingar som svarar mot dessa sökingångar: för det första att vi helt enkelt har mycket få föremål som kan berätta om det jag letar efter, och för det andra att jag söker på fel sätt. Båda svaren är nog korrekta. Frågar jag mina kollegor som jobbat många år nära samlingarna, kan de ge exempel på föremål som kan berätta om det jag söker efter. Men de hittar inte dessa genom att söka efter dem i vår databas, istället har de lagt dem på minnet när de kommit i kontakt med dem genom åren. Informationen finns inte alltid i databasen, utan hos den enskilda medarbetaren. Detta är ett förhållande som också framkom under den granskning av museets insamling som gjordes ur ett genusperspektiv. Denna så omhuldade kontext får inte alltid så stor plats i registreringen. Den som samlat in föremålet kan mer om det än vad som sedan återfinns i databasen. Vi har försökt komma till rätta med detta genom att tydligare ange varför ett föremål är intressant att förvärva, och genom att vara tydliga med vad vi prioriterar. Klass, sexualitet och etnicitet är till exempel kriterier som vi tar hänsyn till idag när vi förvärvar föremål. Men det ändrar inte på alla de registreringar som redan är gjorda.

Ser man till de registreringar av föremål som är gjorda, kan man få intrycket att färg och form under 100 års samlande varit viktigare än sociala dimensioner. Detaljerade beskrivningar av hur föremålet ser ut, färg, material och tillverknings-

tekniker anges ofta detaljerat. Till viss del kan det förklaras av att det är viktigt ur försäkringssynpunkt. Ett stulet eller bortkommet föremål ska kunna identifieras med utgångspunkt från beskrivningen vid registreringen. Men det förklarar ju inte varför andra delar av ett föremåls historia saknas många gånger. Av denna anledning, att de sociala relationerna ofta är frånvarande, kan vi inte så enkelt hitta föremålen som bryter med könsnormer, föreställningar om klass eller som berättar om de marginaliserade etniska eller sexuella grupperna i samhället när vi söker. Det har naturligtvis också försvårat min artikel. Jag kan faktiskt inte svara på hur många föremål vi har som på ett eller annat vis utmanar våra föreställningar om det normala i samlingarna. Skulle artikeln ha skrivits av någon av dem som jobbat här i ett par decennier eller mer, hade sannolikt fler enskilda föremål kunnat lyftas fram. Kunskapen om föremålen går som sagt huvudsakligen inte att få genom de formella kanalerna.

Fyra föremål

Jag ska nu stanna till vid fyra föremål som vi har i våra samlingar. Föremålens kontext är knapp, och de talar kanske mer till vår förmåga att resonera kring möjliga förståelser av hur livet tett sig för olika människor än de verkligen berättar om det.

Kollekthåven och kampen mot fattigdomen

Bland de allra först insamlade föremålen finns en kollektthåv, UM36. Den är mottaget 10 november 1909 och blir det 36:e föremålet som förs in i liggaren för det blivande Upplandsmuseets föremålssamling. Beskrivningen av håven berättar att den är "av läder klädd med gulvitt siden med silkebroderier, blommor i grönt, gult och vitt linnegarn". Det anges noga vilka material som ingår i håven (läder, trä, silke, lin och mässing) och att teknikerna för att framställa den varit broderi och betsning. Den är registrerad som kollektthåv, men också ordet "fattigdom" anges i beskrivningen av föremålet. Håven är en gåva från Fattigvårdsstyrelsen i Uppsala, och genast börjar i vart fall mina tankar gå. Hur har den används och under vilken tidsperiod? Vad hade fattigvårdsstyrelsen för funktion för de fattiga i staden egentligen, och vilken roll spelade just håven? Varför valde företrädare för Uplands Fornminnesförening att ta emot

håven? Eller var det kanske de själva som bad att få håven till samlingarna?

Genom att läsa den information som finns nedtecknad i museets databas får jag inga svar på mina frågor. Jag får inte veta något om användningen av kollekt-håven. Inte heller finns det något som berättar om varför man valde att ta emot håven, även om vi i efterhand naturligtvis kan gissa. Fattigdomen var en av de viktiga samtidsfrågorna under den tid då håven mottogs som gåva. De fattiga och oförmögna att arbeta var socknens och sedermera kommunens ansvar. Filantropiska rörelser hade en storhetstid vid förra sekelskiftet, när arbetarfrågan sågs som ett hot mot den sociala stabiliteten i samhället.

Med hjälp av håven kan vi visa hur olika livsvillkoren kunde vara för olika grupper i samhället. Den berättar också om det sätt på vilket fattigdomen bäst ansågs kunna bekämpas: med frivilliga gåvor från dem som hade det bättre, gåvor som lindrade nöden för stunden men inte alltid gav möjlighet till att helt förändra livssituationen. Jag vill gärna tro (men kan på grund av de knapphändiga uppgifterna från denna tid inte veta) att det var ungefär så som de ansvariga för föremålsinsamlingen i Upplands fornminnesförening också tänkte när de tog emot gåvan – och inte på vilka tekniker och material som behövdes för att framställa den.

I mitten av 1900-talet står samhället berett att ta steget in i folkhemstiden, präg-

lad av en uttalad ambition att minska de sociala klyftorna. Vi vet att det är borgerligheten som driver de kulturhistoriska rörelserna vid denna tid, liksom tidigare, och att kvinnorna dessutom hade en betydande position. Bo G. Nilsson beskriver hur folklivsforskarna knutna till Nordiska museet under 1920–60-talen alltmer närmade sig en samtidsorientering med sociologiska förtecken (2004). Det betydde i praktiken att man ville dokumentera samhällsskiktningen både historiskt och i nutid. Man samlade på statarnas och industriarbetarnas livsberättelser. Det fanns, menar Nilsson, en vilja att vara med i den samhällsrörelse som pågick. Folkhemsperioden innebar ett skapande av ett jämlikt samhälle. Eftervärlden har dömt det som alltför hårt mot dem som föll utanför det som ansågs normalt, men det fanns ändå en vilja att inkludera det stora flertalet i den rationalisering och höjning av livsstandarden som genomfördes, även om det innebar att olikheter försökte stävjas. Nilsson skriver att museitjänstemännen under denna period "legitimerade det pågående politiska reformarbetet genom att de skapade en stor berättelse om det klassamhälle, som det var folkhemmets uppgift att bryta med för att skänka den stora massan av befolkningen drägliga levnadsvillkor" (2004:108).

I Upplandsmuseets samlingar kan jag inte avläsa denna rörelse. De fattiga, de med mindre ekonomiska resurser, är inte väl företrädade i samlingarna från

1930–50-talen, då folkhemsideologin var som starkast. Om de första decenniernas insamling präglats av allmoge, var det under decennierna kring mitten av 1900-talet en annan grupp som fick stort utrymme i samlingarna: stadens borgare är väl företrädde genom en insamling av estetiskt tilltalande föremål. Bägare i silver, en cigarrsnoppare i mässing, en servettring med pärlbroderier och en statyett av marmor är exempel på några av alla de föremål som tydligt visar att konstvetenskapliga intressen fick samlingarna att ändra utseende i mitten på 1900-talet. Dessa föremål berättar om de mest bemedlade upplänningarna, och inte om de fattigare delarna av befolkningen.

Halsduk och könsgränser

1919 samlade museet in en halsduk, UM1726. Den är 65 cm lång och 7 cm bred, stickad av vitt, rött och blått bomullsgarn. Initialerna ELSS och AKPD samt året 1860 förekommer i det stickade mönstret. Dessutom är det virkat runt kanterna på halsduken. Den är trasig och har lagats med linnetyg. Allt detta kan vi läsa av registreringen. Liksom kollektåven som Fattigstyrelsen skänkt, har registreringen i museets föremålskatalog gjorts under 1990-talet. Halsduken har alltså funnits i samlingen, varit förtecknad i den handskrivna katalogen och fått ett nummer. Men i databasen, där mer information är möjligt att tillföra, har den

blivit inskriven först under den stora satsning på att digitalisera museisamlingarna som gjordes under 1990-talet. Den information som man då kunnat skriva in i databasen är naturligtvis begränsad, då den som gjort förvärvet inte längre kan komplettera med fler uppgifter.

Det är Gabriel Gelin i Gällbo i Skuttunge socken som 1860 färdigställt halsduken. Till museet skänktes den av Kristin Pettersson, i Örke i Skuttunge socken. Varför hon ansåg den viktig för museet att förvärva, och varför museet i sin tur ville förvärva den har vi ingen uppgift om. Vi vet inte heller vem som använt den, vem som lagat den och när det gjorts, i vilka sammanhang den burits och under hur lång tid. Men vi vet som sagt vem som har tillverkat den. Att det här är en man som stickat halsduken, är det som drar intresset till sig. Vad hade Gabriel Gelin för position i samhället? Om detta vet vi inget alls, men vi vet med hjälp av andra källor att män som ägnade

sig åt kvinnligt kodade sysslor (som det textila är i den uppländska kontexten) riskerade att förlora den status som det innebar att tillhöra den manliga delen av befolkningen. Kan vi med anledning av halsduken förmoda att Gabriel Gelin överträdde en könsgräns genom att ägna sig åt det kvinnligt kodade textila hantverket, blev en avvikare från det normala och därmed en av de i samhället som inte fick ta plats? Jag har naturligtvis inga svar, men tycker att halsduken inbjuder till dessa funderingar.

Upplandsmuseet har en stor mängd textilier i samlingarna. Till allra största delen är det kvinnor som tillverkat dem och när det handlar om kläder är det också kvinnor som till största del burit dem. Kvinnodräkter är alltså mer företrädade än mansdräkter. Jag kan tänka mig åtminstone två olika tolkningar till detta. För det första är det kvinnor som stått för den textila produktionen under både självhushållets dagar och sedan när textilindustrier etablerades. Kvinnor och textil är således en föga förvånande kombination. Men jag kan också tänka mig att vi här har att göra med den uppdelning mellan kropp och förnuft, som följt det västerländska tänkandet under många sekel. Förnuftet har fått en manlig kodning, och kroppen en kvinnlig. Allra tydligast arbetsfördelning fick detta kanske under 1800-talets borgerliga samhälle. Mannen verkade i det offentliga samhällslivet, tillskriven ett intellekt som gav

honom möjlighet att leda och utveckla samhället. Kvinnan blev i den borgerliga kulturen däremot förknippad med reproduktivt arbete, och hemmet ansågs vara hennes naturliga domän. Kvinnors kroppar undersöktes och tämjdes med hjälp av den moderna vetenskapen under 1800-talet, medan mannens kropp var i det närmaste oproblematiserad. Det skulle kunna förklara att det som prytt kvinnliga kroppar är vanligare i samlingarna än det som prytt manliga kroppar.

Museer har tidigt samlat på föremål både från traditionellt kvinnliga områden och från traditionellt manliga. Det kvinnliga arbetsområdet kan vi till och med säga finns representerat med råge. Vi har en bra grund för att kunna berätta om arbetsfördelning mellan könen och om den obalans i maktförhållanden som präglat relationen mellan könen. Detta är något vi kan vara stolta över, och som vi förhoppningsvis kan använda för att i framtida arbeten också problematisera uppdelningen i en manlig och en kvinnlig sfär. Ett föremål som den stickade halsduken är ett mycket viktigt föremål i ett sådant arbete.

Motionscykeln och livsvillkoren

Det tredje föremålet är en motionscykel, UM13279, som använts av Anna Wikström. Följande står att läsa om den: "Införskaffad av fröken Anna Wikström, Uppsala, omkring år 1900. Eftersom hon var blind hade hon behov av att få motion

utan andras hjälp.” 1970 skänktes cykeln till Upplandsmuseet av Anna Wikströms stiftelse Blindhemmet i Uppsala.

Det materiella, det som vi museer är ensamma om att samla på, är en viktig del av vår vardag. I detta fall blir materiella förutsättningar också en del av strategier för att skapa självständighet i en situation där många varit beroende av andra människors stöd. Ägaren till cykeln anges ha velat klara sig utan hjälp, att skapa sig en autonom ställning till sin egen livssituation. Tillsammans med cykeln har museet också fått delar ur en servis samt mattor och dukar som både vävts och använts på Blindhemmet. På ett helt annat sätt gör de få anteckningarna om varför cykeln användes Anna Wikström till en aktör i sitt eget liv. Den kan säga oss nå-

got om hur en individ kan hantera vad som skulle kunna ses som en utsatt position. Anteckningen om varför cykeln inköptes gör den blinda kvinnan Anna Wikström till herre över sitt eget liv. Måhända drar jag långtgående slutsatser från de få rader som antecknats i samband med att cykeln har kommit in i museets samlingar. Men med den korthuggna informations som ibland är det enda vi vet om föremålen, är det ofrånkomligt att tolkningarna måste bli lite vidlyftiga. Men poängen är att vi inte behöver göra människor till offer, bara för att de i någon mån placerats utanför det normalas ramar. Människor kan ses som starka individer som har förmågan att skapa sina egna livsförutsättningar.

Två fotografier och de exotiska avvikarna

2006 fick vi ett erbjudande om att skanna ett antal fotografier från fiskelägre Fågelsundet på Hållnäsälvön i Tierps kommun. Det var en av museets byggnadsantikvarier som genom sina kontakter fått se bilderna och tyckte att de var värdefulla som dokument över den äldre och kulturhistoriskt intressanta bebyggelsen i fiskelägre. Det var en stockholmsfamilj som hade sommarbostad i ett av de gamla kokhusen på 1940–50-talen som fotograferat sin sommar där. Men det fanns också två andra bilder i materialet, som inte alls tillhörde de bilder som museet ursprungligen var intresserad av, som vi ändå valde att skanna.

Bilder ur Upplandsmuseets bildarkiv. Överst: DIG 000185. Nederst: DIG 000188.

Det är två bilder som saknade bildtext. De visar två kvinnor och en man, en häst och vagn samt ett rest tält. Vi kan gissa oss till att det är romer som slagit läger under en tid vid fiskeläget. De tedde sig sannolikt exotiska för den semestrande familjen. Vi kan bara konstatera att det var lyckligt att de hade sin kamera att dokumentera de resande med, och att det var lyckligt att vi sedan fick ta del av bilderna. För det är synnerligen skralt om berättelser om de svenska inhemska minoriteterna i våra samlingar. Föremål som tillverkats eller använts av romer finner vi inte alls, men några få fotografier.

Vi har på Upplandsmuseet sedan några år tillbaka uppstramade rutiner för förvärv. Inte desto mindre är vi beroende av att vi får erbjudanden om gåvor eller föremål att köpa. Många fantastiska gåvor kommer från en allmänhet som är måna om att vår kulturhistoria ska bevaras till eftervärlden. Tittar vi på de sista årens erbjudanden återfinns textilier av många slag, skyltar från välkända uppsala-företag, enstaka fotografier och hela samlingar, byggnadsdetaljer m.m. Men förfrågningar från allmänheten som är intressanta ur ett mångfaldsperspektiv är sällsynta, för att inte säga helt frånvarande. Liksom de två fotografierna av romerna kommer de mest med som ett bi-spår och utgör inte huvudorsaken till att vi får en fråga om vi vill införliva något i våra samlingar.

Två av våra kollegor i landet ställer

kritiskt frågan varför vi museianställda har tagit oss rätten att idag söka efter en kulturhistoria präglad av en mångfald. "Är det inte så att det tidiga 1900-talets borgerliga elit ersatts av en kader välvilliga antikvarier med stabil medelklassposition som, liksom våra företrädare, använder sig av kulturarv som ett styrningsinstrument för att skapa vad vi anser vara goda medborgare?", undrar de (2007:135). Jag har svårt att se det på det viset. Den självkritiska och utlämnande roll som många museer tagit sig i samband med diskussioner om vem som syns i våra samlingar, pekar snarare mot det motsatta. Vi frågar oss varför vi och våra föregångare tagit sig makten att utdefiniera delar av samhället i kulturarvet och välkomnar samarbetsprojekt med utomstående. Men det är alltid på sin plats att fråga sig hur vi framställer andra än oss själva. Många av oss är medelklass, födda i Sverige och har inga funktionshinder. Detta är ett förhållande som hela museisverige har att hantera. Att vi idag har fotografierna av romerna i detta exempel i vår fotosamling, beror på att de har sett som avvikare av de som en gång tog fotografierna. Men det behöver sedan inte styra i vilka sammanhang vi använder bilden och hur vi tolkar den. Här får vi utgå från att vi är professionella nog för att skriva en kulturhistoria som inte exotiserar – och därigenom ger oss "antikvarier med stabil medelklassposition" möjligheten att framstå som de normala sam-

hällsmedborgarna. Och på sikt får vi hoppas att museets antikvarier är en mer mångfaldig grupp än vad som är fallet idag, så att dessa frågor därigenom inte behöver uppfattas som ett hot mot våra möjligheter att skriva en mångfaldig kulturhistoria.

Litteratur

- Lundström, Catarina & Eivergård, Mikael (2007): "Samlarna och samlingarna. Om kulturarvets fält och dess hierarkier". I: RIG, nr 3
- Nilsson, Bo G. (2004) "Framtidens salt. Om museernas och folklivsforskarnas bidrag till folkhemsbygget". I: Cecilia Hammarlund-Larsson & Bo G. Nilsson & Eva Silvén: *Samhällsideal och framtidsbilder: Perspektiv på Nordiska museets dokumentation och forskning*.
- Sandell, Richard (1998): "Museums as agents of social inclusion". I: *Museum management and curatorship*, 17:4.

Cecilia Bygdell är antikvarie vid Upplands-museet och doktorand i kulturgeografi.